

OKK Koksovny, a.s.

Zpráva o stavu a vývoji životního prostředí, bezpečnosti a hygieny práce v roce 2021

OKK Koksovny, a.s., kladou důraz na minimalizaci negativních dopadů na životní prostředí při vlastní výrobě a systematické pokračování v cestě neustálého zlepšování ekologického profilu firmy nyní i v budoucnosti.

Plnění jednotlivých ekologických ukazatelů společnosti je zveřejňováno průběžně ve výročních zprávách a je kontrolováno externími kontrolními orgány a audity včetně správních úřadů, jako jsou ČIŽP, KÚ MSK a KHS.

1. Systém řízení ochrany životního prostředí

Ochrana životního prostředí a trvalé snižování environmentálních dopadů všech výrobních i nevýrobních činností, výrobků a služeb na životní prostředí u nás vychází z principu řízení. Ten je budován a průběžně rozvíjen podle zásad „nejlepší praxe“. Naše společnost je od roku 2015 držitelem certifikátu systému environmentálního managementu dle standardu normy ISO 14001:2015. V roce 2021 proběhl recertifikační audit, kterým společnost OKK úspěšně prošla.

2. Integrovaná politika společnosti

Při svých činnostech uplatňujeme efektivní postupy pro snižování negativních vlivů na životní prostředí a lidské zdraví. Usilujeme o bezpečné a environmentálně odpovědné řízení, které povede k dlouhodobé stabilitě a prosperitě. Vycházíme přitom z analýzy současných i budoucích potřeb a očekávání zákazníků.

ZAVÁZALI JSME SE:

1. dodržovat při svých činnostech příslušné závazné povinnosti z oblasti environmentu a bezpečnosti,
2. prosazovat v praxi principy neustálého zlepšování pro další rozvoj systému environmentálního managementu a zvyšování bezpečnosti,
3. předcházet havarijním stavům vyhledáváním rizik a realizací bezpečných pracovních postupů, efektivně a účinně realizovat opatření v oblasti ochrany životního prostředí a bezpečnosti,
4. vytvářet a následně využívat finanční zdroje pro realizaci bezpečnostních opatření a zajištění ochrany životního prostředí,
5. vzdělávat zaměstnance a zvyšovat jejich povědomí v otázkách ovlivňování životního prostředí a bezpečnosti,
6. uplatňovat principy ochrany životního prostředí a bezpečnosti do vztahů s dodavateli,
7. udržovat a rozvíjet systém řízení environmentu a bezpečnosti k dosažení cílů a cílových hodnot, tyto cíle a hodnoty pravidelně ověřovat vedením společnosti.

Tato politika je závazným dokumentem pro všechny naše zaměstnance a spolupracující subjekty. Je pravidelně přezkoumávána a tvoří součást prezentace naší společnosti.

3. Ekologické investice

V roce 2021 jsme realizovali ve svých provozech investiční akce směřující ke zlepšení ekologických dopadů na životní prostředí:

Název stavby	Náklady v roce 2021
Modernizace rozvodu pro trubkovou pec	10 884 440 Kč
Rekonstrukce systému servopohonů KB	1 660 000 Kč
Modernizace 3 ks kompresorů pro odsíření plynu	6 399 869 Kč
Výměna 4 ks transformátorů 22/0,5 kV na T1	4 004 800 Kč
Rekonstrukce převáděcího vozu 9. KB	5 000 000 Kč

Trubková pec

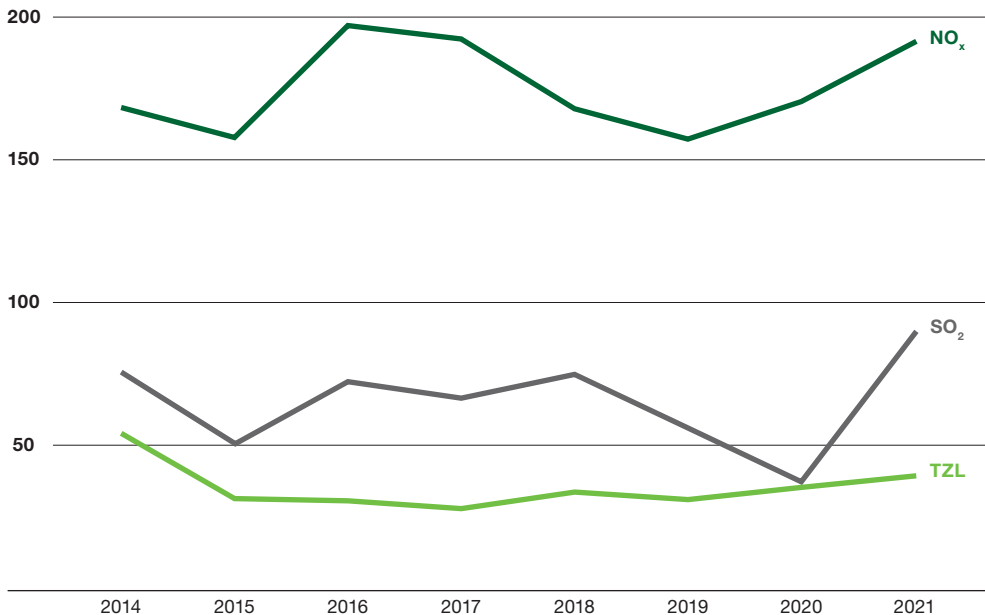

Kompresory odsíření

4. Ochrana ovzduší

V oblasti péče o životní prostředí věnujeme hlavní pozornost řádnému provozu a údržbě ekologických zařízení, včetně kontinuálního monitorování provozovaných technologií. Na základě zákona o ovzduší č. 201/2012 Sb., včetně návazných vyhlášek a nařízení vlády a po provedeném přezkumu Integrovaného povolení, provozujeme koksovnu Svoboda v souladu s platnými BAT limity.

Emise znečišťujících látek na koksovně Svoboda (tun/rok)

Emise znečišťujících látek jsou ovlivněny výrobním programem, druhem vsázky a provozním režimem.

ÚDRŽBA A PROVOZ EKOLOGICKÝCH ZAŘÍZENÍ

Po celý rok 2021 byly kontrolovány případné úniky vizuálních emisí a provozování ekologických zařízení k ochraně ovzduší.

Za účelem omezení resuspenze prachových částic byl prováděn, při vhodných klimatických podmínkách, úklid zametacím vozem vnitropodnikových komunikací 2x týdně (1x týdně nad rámec IP) a komunikace Koksární ulice v intervalu 1x měsíčně.

Realizovali jsme řadu kontrolních a autorizovaných měření za účelem ověření funkčnosti zařízení a plnění podmínek IP.

Veškeré zdroje znečišťování ovzduší byly provozovány v souladu s platným IP a legislativou o ochraně ovzduší (zákon č. 201/2012 Sb.).

VÝZNAMNÉ EKOLOGICKÉ AKCE PROVEDENÉ V ROCE 2021

Na provoze koksovna Svoboda:

- Modernizace rozvodu pro trubkovou pec
- Rekonstrukce systému servopohonů KB
- Modernizace 3ks kompresorů pro odsíření plynu
- Výměna 4ks transformátorů 22/0,5 kV na T1
- Rekonstrukce převáděcího vozu 9. KB

Na provoze koksovna Jan Šverma:

- Pokračovalo ochranné sanační podzemní čerpání vod III. etapa v rámci staré ekologické zátěže. Cílem prováděných prací je zamezit šíření kontaminace z areálu koksovny Šverma provozováním lokálních hydraulických depresí v ohniscích znečištění horninového prostředí a podzemní vody.
- Byla zahájena demolice průmyslových objektů v rámci akce „SEZ – Koksovna Jan Šverma, společnosti OKK Koksovny, a.s., sanace nesaturované zóny I. Etapa.

5. Vodní hospodářství

PITNÁ VODA

Odebíráme ji na základě kupní smlouvy uzavřené s OVAk a.s.

PROVOZNÍ VODA

Odběr z řeky Odry je povolen na základě IP vydaného zvlášť pro koksovnu Svoboda a zvlášť pro areál koksovny Jan Šverma KÚ MSK. Množství odebrané vody závisí především na objemu výroby koksu a na venkovních teplotách.

VYPOUŠTĚNÍ VODY

Na koksovně Svoboda se jedná o předčištěnou fenolčpavkovou vodu, která vzniká při výrobě koksu a je přečerpávána na ÚČOV Ostrava. Vypouštění jsou povolena IP vydanými KÚ MSK. V roce 2021 jsme na ÚČOV přečerpali 372 150 m³.

Dále má koksovna Svoboda povoleno **vypouštění nezávadné vody do řeky Ostravice** na základě IP, a to ve výši 2 mil. m³/rok. Množství vypouštěné vody závisí na dešťových srážkách a venkovních teplotách. V roce 2021 jsme do Ostravice vypustili 133 661,91 m³ odpadní vody.

Vypouštění vody do veřejné kanalizace v Koksární ulici je povoleno na základě kupní smlouvy uzavřené s OVAk Ostrava. Jedná se o splaškovou vodu z koksovny Svoboda. Za rok 2021 bylo vypuštěno 30 697 m³.

Vypouštění odpadní vody do Černého příkopu je po odstavení provozu na koksovně Jan Šverma povoleno pouze při zvýšených dešťových srážkách nebo při poruchách čerpacích stanic. Za rok 2021 bylo do Černého příkopu vypuštěno 35 793 m³.

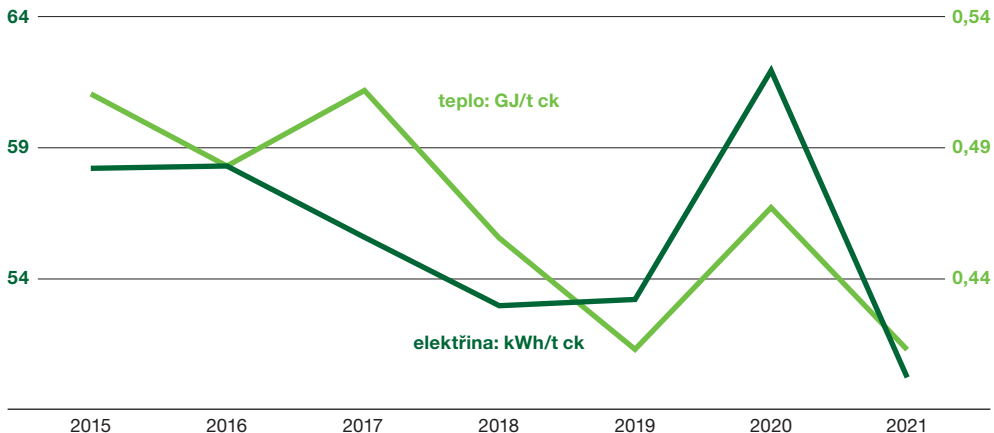
Při běžném provozování areálu koksovny Jan Šverma je **odpadní voda přečerpávána do ÚČOV Ostrava**. Po odstavení výroby koksu v této koksovně se z areálu přečerpává do ÚČOV Ostrava jen voda sanační, splašková a část vody dešťové. V roce 2021 se na ÚČOV Ostrava přečerpalo 131 055 m³ těchto vod.

6. Nakládání s energiemi

Sledování spotřeby elektrické energie na koksově Svoboda probíhá v reálném čase v rámci informačního systému řízení elektroenergetiky.

Pro snižování tepelných ztrát průběžně provádíme izolace potrubních tras a výměnu oken za okna plastová.

Spotřeba energií na tunu produkce

Vývoj spotřeby energií na tunu vyrobeného koksu (t cks) je závislý na klimatických podmínkách a realizovaných výrobních programech.

7. Nakládání s odpadem

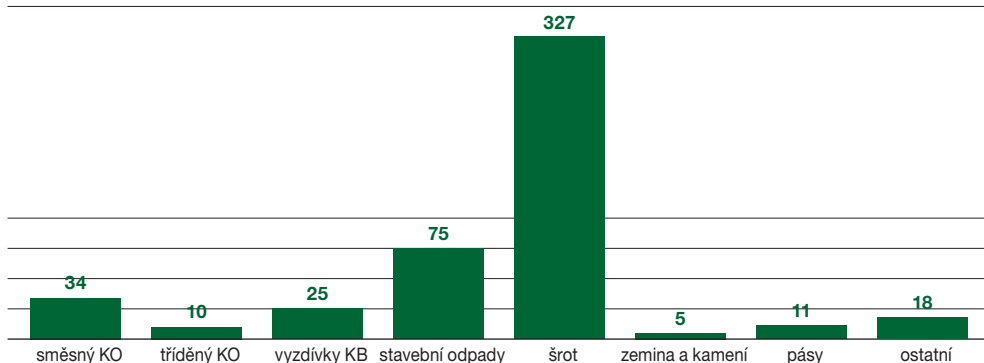
Nakládání s odpady a obaly se řídí platnými právními předpisy ČR a směrnicí výkonného ředitele č. 013 Odpadové hospodářství. Společnost při své činnosti vyprodukovala v roce 2021 celkem 505 tun odpadů, z toho bylo 67 tun nebezpečných odpadů.

V porovnání s předchozím rokem došlo k výraznému poklesu produkce odpadů, a to zejména kovových odpadů. Šrot tvoří každoročně převážnou část vyprodukovaných odpadů, v hodnoceném období jeho množství pokleslo na polovinu oproti roku 2020. Kovové odpady se na celkové roční produkci odpadů podílely cca 65 %. Nebezpečné odpady vznikly zejména při opravách koksárenských komor, při stavebních a demoličních činnostech.

V rámci projektu „Zelená firma“ a v souladu se smlouvou na zpětný odběr výrobků s ukončenou životností bylo společnosti REMA Systém, a.s., předáno 1532 kg elektroodpadu a dalších téměř 48 kg drobného elektroodpadu uložili zaměstnanci do sběrného boxu.

Výdaje na odpadové hospodářství v roce 2021 v celkové výši 491 tis. Kč zahrnují náklady na odstranění odpadů, na jejich analýzy před předáním oprávněné osobě, na pořízení sběrné nádoby na sklo a poplatek za nakládání s obaly.

Přehled produkce odpadů v roce 2021 (v tunách)

Máme uzavřenou smlouvu s autorizovanou společností EKO-KOM a jejím prostřednictvím jsme plnili v roce 2021 oznamovací povinnost o produkci obalů. V celkovém vykázaném množství obalů dovezených do ČR jako součást zboží bylo 640 kg dřeva a 160 kg papíru.

8. Nakládání s chemickými látkami

V souladu s nařízením REACH byla v roce 2021 provedena aktualizace registrace vyráběného produktu Síra. Důvodem aktualizace byla novela nařízení REACH týkající se tzv. určených použití látek a směsí. V návaznosti na změnu registrační dokumentace síry byl vypracovaný nový (aktualizovaný) bezpečnostní list této látky.

Další novela nařízení REACH stanovila nová pravidla pro zpracování a poskytování bezpečnostních listů nebezpečných chemických látek a směsí, stávající bezpečnostní listy lze používat do 31. 12. 2022. V roce 2021 byly podle této nové legislativy EU aktualizovány bezpečnostní listy výrobků Černouhelný dehet, Síran amonný a Koksárenský plyn.

9. Hygiena práce

Kontrolní měření pracovních podmínek v roce 2021 bylo provedeno na základě rozhodnutí KHS MSK

Realizovaná kontrolní měření v roce 2021:

- kontrolní měření benzo(a)pyrenu v pracovním prostředí u profesí na středisku koksovací pece.

Byly provedeny pravidelné roční pochůzky smluvního lékaře závodní preventivní péče.

Celkové finanční náklady na měření pracovních podmínek v roce 2021 dosáhly 97 tis. Kč.

V roce 2021 byl vydán Fakultní nemocnicí Ostrava lékařský posudek o uznání nemoci z povolání zaměstnance společnosti, proti kterému se OKK Koksovy, a.s., odvolala. V současné době probíhá šetření MZČR.

10. Bezpečnost práce

Během roku 2021 jsme zaznamenali sedm pracovních úrazů, které si vyžádaly pracovní neschopnost, počet těchto pracovních úrazů je shodný s rokem 2020.

Pracovní úrazovost za rok 2021:

Ukazatel	Hodnota
počet všech úrazů	7
počet úrazů smrtelných	0
počet úrazů s hospitalizací nad 5 dnů	0
počet zameškaných směn následkem úrazu	692
ukazatel úrazové četnosti	9,83
ukazatel úrazové závažnosti	7,29
průměrný počet zaměstnanců	492
počet prostonaných kalendářních dnů z důvodu PÚ	1041
úrazová četnost na 100 zaměstnanců	1,42

11. Požární ochrana

Řídí se zákonem č. 133/1985 Sb. V rámci pravidelného proškolení proběhlo roční opakované školení zaměstnanců na jednotlivých střediscích z PO.

V listopadu 2021 proběhlo taktické cvičení jednotky sboru dobrovolných hasičů podniku. Tématem taktického cvičení bylo ověření VHP OKK při úniku toxického koksárenského plynu z plynojemu MAN v areálu OKK do vnějšího prostředí a procvičení součinnosti složek IZS, orgánů státní správy a samosprávy, stavu havarijní připravenosti při závažné havárii spojené s únikem koksárenského plynu do vnějšího prostředí v rámci ověření VHP OKK s důrazem na vyrozumění složek IZS, orgánů územních samosprávných celků a dalších orgánů zabezpečujících plnění úkolů vyplývajících z VHP OKK.

12. Staré ekologické zátěže

Staré ekologické zátěže, tj. zátěže vzniklé před privatizací OKD, a.s., jsou řešeny na základě ekologické smlouvy č. 131/96, uzavřené mezi OKD, a.s., a Fondem národního majetku ČR

(FNM ČR). Ekologickou smlouvou se FNM ČR zavázal uhradit OKD, a.s., účelně vynaložené náklady na splnění ekologických závazků, které budou na základě rozhodnutí orgánu statní správy (OI ČiŽP Ostrava) v projektu nápravných opatření stanoveny. Na základě následného dodatku k této smlouvě byly práva a povinnosti vyplývající z ekologické smlouvy převedeny z OKD, a.s., na OKK Koksovny, a.s., a z FNM ČR na Ministerstvo financí ČR.

Analýzy rizika zpracované na vytipovaných lokalitách s předpokládanou starou ekologickou zátěží prokázaly nutnost sanačního zásahu u těchto lokalit: Koksovna Československé armády (ČSA), Koksovna Svoboda (KSv), koksovna Jan Šverma (KJŠ), skládka chemických odpadů KJŠ, Černý příkop, bývalá koksovna Lazy a koksovna Trojice.

Ochranné sanační čerpání podzemní vody v areálu KJŠ v celkem 17 vrtech bylo v roce 2021 realizováno podle schváleného realizačního projektu prací a v souladu s Rozhodnutím KÚ ze dne 30. 3. 2017. V lokalitě je současně prováděna akce „SEZ – Koksovna Jan Šverma, společnosti OKK Koksovny, a.s., sanace nesaturované zóny I. etapa, v rámci které jsou realizovány demolice průmyslových objektů – koksárenských baterií, uhelných věží, kompresoroven a dalších objektů chemické výroby včetně plynojemu. Součástí této etapy je projekt pro II. etapu sanace nesaturované zóny, v jehož rámci mimo bourání dalších objektů bude realizována sanace zemin v lokalitě.

V lokalitě koksovny Svoboda bylo v souladu s rozhodnutím zahájeno v roce 2016 ochranné sanační čerpání. V rámci schváleného projektu byly realizovány sanační plochy, vybudovány dekontaminační stanice a infiltrační (zasakovací) objekty. V roce 2019 byly realizovány další čtyři vrty pro doplnění údajů o znečištění a v r. 2020 byly mimo ochranné sanační čerpání realizovány činnosti spojené se zpracováním matematického hydraulického a transportního modelu. Zhotovitel v r. 2021 připravoval další změny v systému čerpání odpadních vod a tyto změny bude realizovat v dalším období.

Další průzkumné práce byly prováděny v lokalitě skládky chemického odpadu u Koksovny KJŠ, MF vyhlásilo veřejnou zakázku na akci „SEZ – Doprůzkum včetně zpracování projektové dokumentace pro 1. etapu sanačních prací – KOKSOVNA ČSA společnosti OKK Koksovny, a.s.“.

Při pravidelných kontrolách provedených KÚ MSK, ČIŽP, OIP, KHS a HZS nebyly shledány závažné nedostatky v oblasti bezpečnosti práce a ochrany životního prostředí a nebyla v této oblasti stanovena správními orgány žádná sankce.

Zprávu zpracoval kolektiv zaměstnanců OKK Koksovny, a.s.
Ostrava, duben 2022

Více o společnosti OKK Koksovny, a.s. na www.koksovny.cz.